

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

Merenkulkualalla suotuisat näkymät

Pohjoismaisissa pörseissä nähtiin vuoden 2003 alussa reipas 5 %:n kurssinousu, mutta lisääntynyt huoli Irakin tilanteesta samoin kuin alhaiset maailmantalouden kasvunäkymät käänsivät kurssit nopeasti laskuun. Olemme nyt keskellä vilkkainta "raportointiaikaa". Yritykset raportoivat vuoden 2002 kokonaistuloksistaan ja samalla ne kommentoivat tulevaisuudennäkymiä. Tähän mennessä olemme kokeneet sekä positiivisia että negatiivisia yllätyksiä. Yhtiöiden näkemykset tulevasta kehityksestä ovat olleet hyvin ristiriitaisia.

Ei ole helppoa ennustaa, koska osakemarkkinoilla tapahtuu käänne. Sen sijaan olemme varmoja, että ennemmin tai myöhemmin se tulee tapahtumaan. Miten voimme tietää tämän? Pörssikurssit, tai paremminkin osakkeiden hinnat, ovat laskeneet niin paljon, että yritysten todellinen arvo monissa (mutta ei kaikissa) yrityksissä on tällä hetkellä korkeampi kuin mitä osakkeen hinta antaa ymmärtää. Toki monilla yrityksillä tulee edelleenkin olemaan vaikeuksia, mutta tämä ei todellakaan koske kaikkia yhtiöitä.

Monilla toimialoilla vakavia ongelmia

IT-sektorilla on edelleen vaikeuksia. Toimialalla kamppaillaan ylikapasiteetin, voimakkaan kilpailutilanteen, rakenteellisten ongelmien ja usein myös heikon taseen (ylisuuret lainat) kanssa. Tilanne on lähes sama myös mm. teleoperaattoreilla, autoteollisuudella ja lentoyhtiöillä.

Samankaltaisia ongelmia, heikkoa tasetta lukuun ottamatta, koetaan myös "turvalliseksi" oletetuilla toimialoilla, kuten elintarvikkeet, panimoteollisuus ja nyt myös lääketieteellisyys. Enää ei siis löydy mitään toimialaa, jonne voisi linnoittautua. Sen sijaan useilta toimialoilta löytyy menestyviä yrityksiä, joilla nähdään olevan suurta potentiaalia yleisen taloustilanteen kääntyessä.

Merenkulkuala tekee tulosta

Toimiala, jolla menee hyvin, on pahimman IT-kuplan aikana unohduksiin jäänyt merenkulku. Ala kamppaili pitkään ylikapasiteetin, vapaan kilpailun, vakavien rakenteellisten ongelmien ja heikon taseen kanssa. Ongelmat eivät ole hävinneet, mutta alalla on tehty paljon viimeisen kymmenen vuoden aikana ja tulokset ovat nyt näkyvissä. Kemikaalitankkerisektorilla olevien toimijoiden määrä on alentunut voimakkaasti ja varustamot ovat uudistaneet yritysrakenteita, velkaantumisaste on alentunut ja palveluiden arvostus (henkilöresurssit ja logistiikka) suhteessa pelkkään "rautaan" on lisääntynyt jyrkästi. Rahtimaksut ovat nousseet ja voittopotentiali on kasvanut voimakkaasti.

Uusien toimijoiden tulo sektorille, jossa Odfjell ja Stolt Nielsen toimivat, ei ole helppoa. Samaa voidaan sanoa Wilhelmsenin roolista autorahtauksessa. Yritys on yhdistynyt Walleniuksen kanssa ja hiljattain myös Hyundai Merchant Marinen kanssa. Raakaöljykuljetuksissa on nähtävissä sama suuntaus. Kilpailun vähentyminen on nostanut rahtimaksut pilviin. Lisäksi viime aikoina hintakehitykseen ovat vaikuttaneet Venezuelan öljyntuottajien lakko, Irakin sodan uhka ja niukat öljyvarastot suurimmassa osassa maailmaa. Toimijoiden määrä on vähentynyt ja varustamoille asetetaan korkeampia laatuvaatimuksia johtuen mm. kahden vanhan yksirunkoisen aluksen, Erican ja Prestigen, haaksirikoista. Uusien tulokkaiden on helpompi asettua tankkerisektorille kuin esimerkiksi kemikaali- tai autokuljetuksiin, mutta tällä hetkellä tulokkaita on huomattavasti vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Tämä alalle ominainen piirre on tulosta alan johtamisongelmista ja heikoista tuloksista 90-luvulla. Näin alan oli ryhdyttävä saneeraustoimenpiteisiin ja tämä kantaa nyt hedelmää.

Merenkulkualan tulevaisuuden näkymät ovat hyvät huolimatta maailmantalouden tämänhetkisestä epävarmuudesta. Mikäli maailmantalouden kehitys olisi kaikkia negatiivisia ennusteita parempaa, paranisivat alan näkymät ja tuottopotentiali entisestään.

Saneeraus luo uusia mahdollisuuksia

Eri toimialat kehittyvät sykleissä, joissa hyvät ajat ja optimismi johtavat ylikapasiteettiin, lisääntyneeseen kilpailuun ja usein heikentyneeseen taseeseen (velkaantuminen). Vinoutuneen tilanteen korjaaminen vaatii aikaa. Ne yritykset, jotka selviytyvät raskaasta saneerausjaksosta, ovat vahvoja, kun uudelleenorganisointi, konsolidointi ja saneeraus ovat ohi. On myös huomioitava, etteivät kaikki toimialat noudata samaa sykliä. Uskomme, että toimialoista mm. IT-sektori ja lentoyhtiöt tulevat lähivuosina kamppailemaan vaadittavien muutos- ja säästötoimenpiteiden kanssa.

ODINilla on selkeä näkemys merenkulkualasta

Maailmantalouden heikosta tilasta huolimatta löytyy yrityksiä ja toimialoja, joilla edelleen menee hyvin. ODIN on päättänyt panostaa merenkulkuun, koska sekä yksittäiset yritykset että koko toimiala ovat tehneet panostuksia, joilla luodaan hyvät edellytykset tulevaisuuden tuotoille. Alkuvuonna (joka tosin on aivan liian lyhyt vertailujakso) ovat varustamojen osakekurssit kehittyneet hyvin. Uskomme edelleen merenkulkualan antavan tänä vuonna hyvän tuoton. ODIN Norden -rahastossa on merenkululla vahva painotus.

Maksuvalmius ja yritysostot - vuoden 2003 trendit

Markkinoilla selkeästi näkyvä kehityssuunta on yritysostojen lisääntyminen. Heti tammikuussa saivat ostotarjouksen salkussamme olevat ruotsalainen Epsilon ja norjalainen Awilco. Uskomme yritysostojen olevan vuoden trendi. Monet yhtiöt ostavat kilpailijoihinsa pois eheyttääkseen toimintaansa ja voidakseen näin paremmin valmistautua markkinoiden käänteeseen. Tulemme varmasti näkemään myös, että toimiva johto tai pääomistajat vetävät yrityksiä pois pörssistä; heillähän on paras näkemys yrityksen todellisesta tilasta ja potentiaalista. Kaikki yllämainitut tekijät tulevat vilkastuttamaan osakemarkkinoita.

Lisäksi tukkuasiakkaat, kuten eläkesäätiöt ja henkivakuutusyhtiöt, tuovat vuoden mittaan markkinoille pääomaa. Osa varoista tullaan sijoittamaan osakemarkkinoille etenkin alhaisen korkotason maissa, mukaan lukien euroalue. Markkinoille suuntautuvien pääomien lisäksi tulee myötävaikuttamaan osakekurssien nousuun. Enemmän tai myöhemmin myös geopolittinen tilanne (Irakin kriisi) vakiintuu tai selviää. Meidän tulisi saada myös selkeitä signaaleja suhdanteiden parantumisesta. Markkinoilla on paljon irtonaista rahaa, joka odottaa oikeaa ajankohtaa siirtymään osakemarkkinoille. Kun tämä tapahtuu, on todennäköisenä seurauksena selkeä osakekurssien nousu.

Skandia Life ODIN Finland

Skandia Life Odin Finland -rahasto sijoittaa pelkästään Suomessa rekisteröityyn Odin Finland -UCITS -rahastoon, jota hoitaa ODIN Forvaltning AS. Perustana olevan rahaston tavoitteena on saada HEX -portfolioindeksiä (markkinaindeksi suomalaisille osakkeille, jossa yksittäisten osakkeiden osuus saa olla korkeintaan 10 %) parempi tuotto liukuvalla viiden vuoden ajanjaksolla sijoittamalla HEX:ssä listattujen suomalaisten yritysten osakkeisiin ja muihin arvopapereihin riippumatta sektorista tai yrityksestä. Perustana oleva rahasto on Norjan kruunuina, mutta Skandia Life Odin Finland -rahasto on hinnoiteltu euroina, siksi valuuttakurssien liikkeet sekä rahaston varojen kehitys vaikuttavat Skandia Life rahaston hintaan verrattuna perustana olevaan rahastoon. Huomautamme, että Skandia Life rahaston kehitys ei ole sama kuin perustana olevan rahaston kehitys. Tämä johtuu Skandia Lifen rahastokuluista ja sijoitusmenettelyistä.

10 suurinta ornistusta

1. Hackman A	6,38%
2. Uponor	5,71%
3. Arner	5,55%
4. Kone B	4,63%
5. Rapala	4,47%
6. Yit-Yhtymä	4,49%
7. Atria A	4,43%
8. Jaakko Pöyry Group	4,41%
9. Huhtarnäki	4,35%
10. Finnair	4,24%

28.02.2003

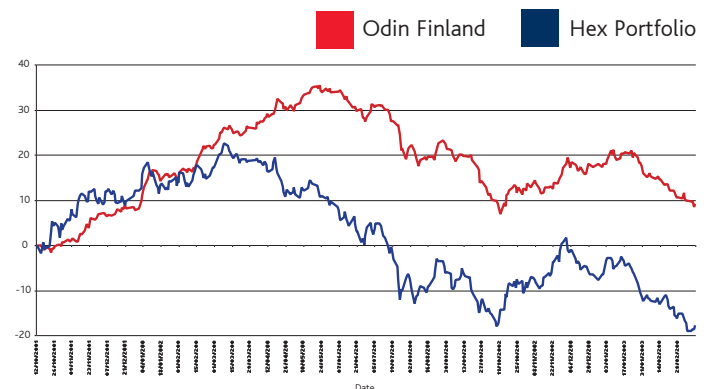
Toimialajakauma

1. Vapaa-ajan välineet6 ja tuotteet	10,06%
2. Koneteollisuus	8,48%
3. Tekstiilit	8,17%
4. Paperi ja metsäteollisuustuotteet	8,16%
5. Kotitalouden kestohyödykkeet	8,09%

28.02.2003

Skandia Life Odin Finland

rahaston kehitys aloituspäivästä (15.10.2001) lähtien.

Lähde: Skandia Life, kehitys myyntihinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Rahasto-osuuden hinnassa on otettu huomioon Skandia Lifen vuotuinen hallintoikulu sekä rahastoittain määräytyvät, sisäiset ja ulkoiset rahastojen hallintoikulut. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen. Rahastojen aikaisempi kehitys ei takaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa.

Skandia Life ODIN Norden

Skandia Life Odin Norden -rahasto sijoittaa yksinomaan Norjassa rekisteröityyn ODIN Norden - UCITS -rahastoon, jonka varainhoitajana toimii ODIN Forvaltning AS. Perustana olevan sijoituksen tavoite on saada keskipitkällä - pitkällä aikavälillä parempi tuotto kuin Carnegie Total Index Nordic (yleinen markkina-indeksi pohjoismaisille osakkeille). Rahasto sijoittaa osakesalkkuun, joka koostuu pääasiassa Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Tanskassa sijaitsevien yhtiöiden osakkeista. Sijoituksia voidaan tehdä myös käteisvaroihin tai rahamarkkinainstrumentteihin. Rahastoa hoidetaan aggressiivisesti, siksi sen tuotto saattaa ajoittain poiketa huomattavasti vertailuindeksistä. Tuottoa pyritään kasvattamaan yhdistelemällä markkinoiden välistä osakevalikoimaa ja varojen kohdistusta, siksi rahaston tuotto määräytyy omaisuuden arvon ja valuuttakurssien liikkeiden mukaan. Perustana oleva rahasto on Norjan kruunuina, mutta Skandia Lifen rahasto hinnoitellaan euroissa. Tämän vuoksi valuuttakurssin vaihtelut vaikuttavat rahaston hintaan verrattuna perustana olevaan rahastoon. Huomautamme, että Skandia Lifen rahaston kehitys ei ole sama kuin perustana olevan rahaston kehitys. Tämä johtuu Skandia Lifen rahastokuluista ja sijoitusmenettelystä.

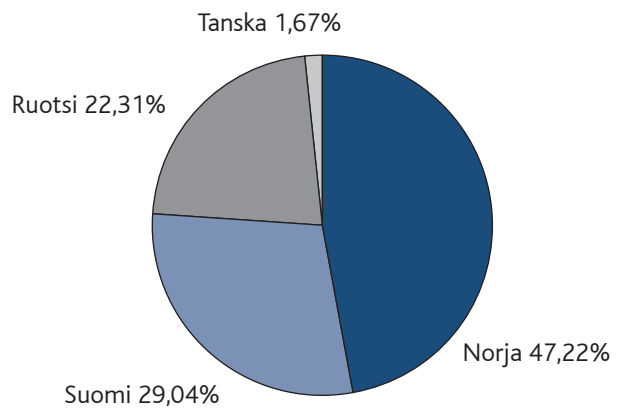
10 suurinta omistusta	
1. Frontline	6,01%
2. Finnair	5,70%
3. Wilh. Wilhelmsen B	5,18%
4. Stolt Nielsen	4,80%
5. Rautaruukki	4,39%
6. Prosafe	4,37%
7. Golar Lng Limited	4,09%
8. Norske Skogsindustrier	3,74%
9. Metso	3,01%
10. Uponor	2,99%

28.02.2003

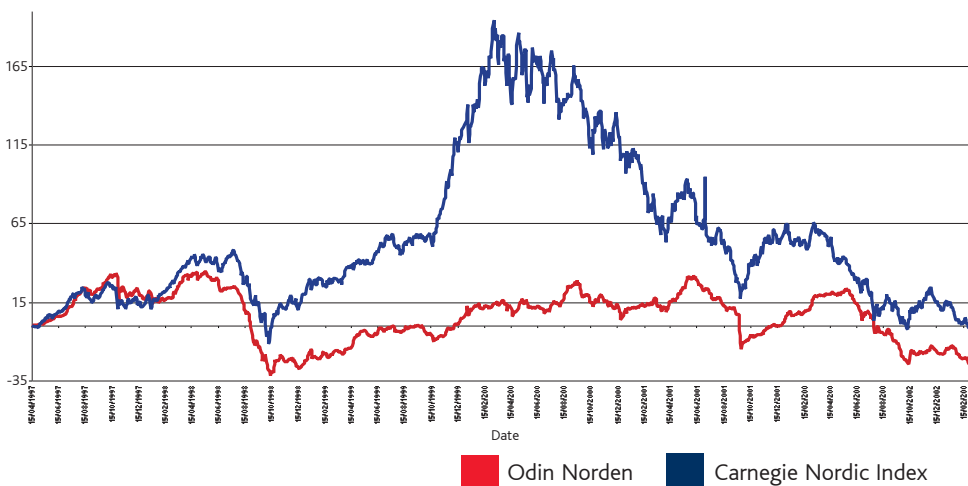
Toimialajakauma	
1. Merenkulku	28,68%
2. Energiapalvelut	12,51%
3. Lentoyhtiöt	8,04%
4. Kaupalliset palvelut	6,83%
5. Metalli- ja kaivosteollisuus	5,22%

28.02.2003

Maantieteellinen jako 28.02.2003

Skandia Life Odin Norden rahaston kehitys aloituspäivästä (15.04.1997) lähtien.

Lähde: Skandia Life, kehitys myyntihinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Rahasto-osuuden hinnassa on otettu huomioon Skandia Lifen vuotuinen hallinnointikulu sekä rahastoittain määräytyvät, sisäiset ja ulkoiset rahastojen hallinnointikulut. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen. Rahastojen aikaisempi kehitys ei takaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa.

Indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet									Joukkovelka- kirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/E	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	▲↑	-	▲↓	-	●	●↓	▲	▲	▲	▲	▲↑	▲↑	▲↑	▲↑
Deutsche	▲	-	▲	-	●↓	▲↑	▲	▲	-	●	▲	●↓	●	●
Evli	●	-	●	▲	▲	▲	-	▲	▲	▲	▲	●	●	●
Fidelity	▲	-	▲	-	▲↑	▲↓	▲	▲	-	-	▲	-	-	-
FIM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Framlington	▲	▲↑	●	▲↑	▲	●	▲	▲	▲	●↓	●↓	▲	▲	▲
Gartmore	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲
Gyllenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ING	-	-	▲	-	▲	▲	▲	▲	▲↓	▲	▲	▲↑	▲	▲↑
INVESCO PERPETUAL	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	●	●	▲	▲	▲
JPMorgan Fleming	▲	●	●	●	▲↓	●	▲	▲	▲↑	▲	▲	▲	▲	▲
Merrill Lynch	▲	▲	▲	▲	▲	●	▲	▲	▲	●	●	▲	▲	▲
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	▲↑	-	▲↑	▲	▲	▲	▲	▲	▲	●	●	●↓	●	▲
Schroders	●	-	●	-	▲	▲	●	▲	▲	-	▲↑	-	-	-
Ålandsbanken	-	▲	▲	▲	▲	●	-	-	▲	●	●	▲	▲	▲
YHTIENVETO	▲↑	▲	▲	▲	▲	▲↑	▲	▲	▲	●	▲	▲	▲↑	▲↑

Vertailuindeksien kk -% kehitys   -1.95   -3.59   -1.90   -3.28   -4.59   0.34   -4.55   -3.35   0.85

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 28/02/2003 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Salomon Bros EMU Government Bond Index
Kansainvälinen	Salomon Brothers World Government Bond Index

Ohjeita Indicatorin lukemiseen kääntöpuolella.

Markkinakehitys (%)

Osakkeet	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta
Maailma - MSCI World	-17.52	-37.24	-49.83	-25.83
Iso-Britannia - FTSE All Share	-19.05	-33.27	-41.67	-24.99
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	-21.78	-52.78	-71.07	-16.31
USA - S&P 500	-15.64	-37.94	-49.83	-25.83
Suomi - Hex Portfolio	-9.76	-28.75	-57.38	-29.38
Eurooppa - FTSE World Europe ex UK	-19.46	-36.36	-50.82	-23.92
Japani - FTSE All World Japan	-19.96	-26.53	-57.12	-25.81
Tyyntenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific ex Japan	-16.57	-29.43	-32.65	-14.11
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	-13.98	-29.07	-42.06	-17.14
Teknologia - NASDAQ	-7.44	-38.00	-74.56	-23.69
Joukkovelkakirjalainat				
Eurooppalainen - Salomon Brothers EMU Government Bond Index	6.31	11.51	26.95	-
Kansainvälinen - Salomon Bros World Government Bond Index	-0.98	-0.08	13.58	35.34

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 28/02/2003 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

Kuinka Indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyi seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioineet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

Arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin:

- ▲ **Positiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.
- **Neutraali arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.
- **Negatiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

Kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Obligaatiot - arvio kustakin obligaatiomarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssi-arvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

Positiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssi-arvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

Negatiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

Skandia Lifen laaja rahastovalikoima on jaettu neljään kategoriaan. Tämä auttaa kohdistamaan asiakkaiden tarpeet ja helpottaa rahaston valitsemista.

Portfolios

Portfolios-kategoria tarjoaa yksinkertaisen ja helpon tavan sijoittaa. Skandia Life tekee varojen kohdistusta ja salkunhoitajan valintaa koskevat sijoituspäätökset.

Portfolios-rahastojen sijoituskohteiden valinta tapahtuu Skandia Lifen sijoituskomitean ennalta määrittelemien rajojen puitteissa, mikä antaa rahastonhoitajalle suuntaviivat ja mahdollisuuden reagoida markkinoiden muutoksiin.

Sijoituskomitea päättää myös sopivimpien rahastonhoitajien valinnasta. Kattavan tutkimuksen jälkeen komitea valitsee salkunhoitajat kyseiselle sektorille niiden soveltuvuuden ja asiantuntemuksen perusteella. Tämän vuoksi yhtä rahastoa saattaa hoitaa usea rahastonhoitaja eikä sijoitus ole vain yhden rahastonhoitajan varassa. Jos Portfolios-rahastoa hoitava rahastoyhtiö ei pysty vastaamaan sijoitusvaatimuksiimme, se voidaan vaihtaa. **Tämä on prosessin todellinen vahvuus** - Skandia Life voi vaihtaa rahastonhoitajaa aina kun toinen rahastoyhtiö vaikuttaa paremmalta hoitajalta rahoillesi.

Managers

Managers-kategoriassa voit valita tietyn rahastonhoitajan hoitamaan sijoituksiasi.

Valittu rahastonhoitaja hankkii puolestasi hajautetun valikoiman osakkeita, joukkovelkakirjoja ja käteisvaroja, sekä hoitaa rahaston sijoituksia Skandia Lifen määrittämien rajojen puitteissa.

Skandia Lifen sijoituskomitea valvoo rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat sovittujen ja etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteitten puitteissa.

Markets

Markets-kategoriassa päätät itse, mille markkina-alueille haluat sijoittaa.

Skandia Lifen sijoituskomitea päättää sopivimmista sijoituskohteista valitsemillasi markkina-alueilla. Kuten Portfolios-kategoriassakin yhtä rahastoa saattaa hoitaa joukko eri yhtiöitä, jos Skandia Life pitää sitä tarpeellisena. Sijoituskomitea seuraa rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteiden puitteissa. Tarvittaessa Skandia Life voi myös vaihtaa rahastonhoitajaa.

Managers & Markets

Managers & Markets -kategoria tarjoaa täydellisen joustavuuden rahastonhoitajan ja markkina-alueen valinnassa. Tämä on rahastokategorioistamme suurin ja suunniteltu niille sijoittajille, jotka haluavat koota itse oman sijoitussalkkunsaa.

Kolmessa aikaisemmassa kategoriassa (Portfolios, Managers ja Markets) monet sijoituspäätöksistä on tehty puolestasi. Managers & Markets -kategoriassa voit vapaasti toteuttaa omaa sijoitusstrategiaasi. Tämän kategorian rahastot ovat muita erikoistuneempia ja voivat olla myös riskialttiimpia.

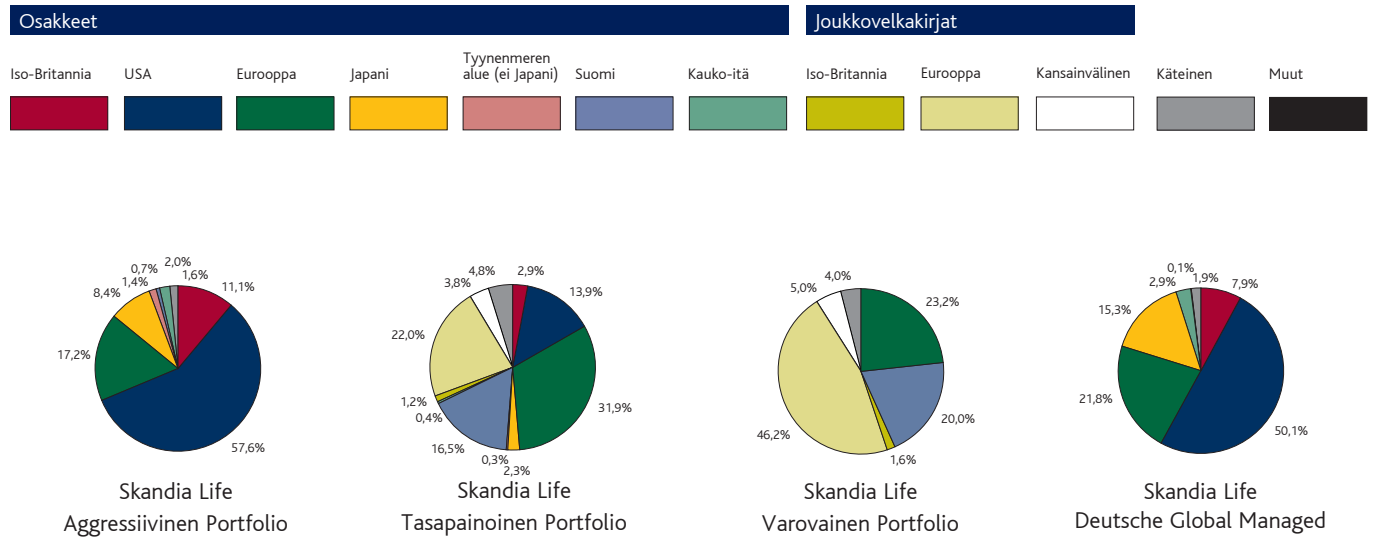
Mielestämme joustavuus on yksi tärkeimmistä piirteistä Multi-Manager-sijoittamisessa. Asiakkaamme voivat siirtyä rahastokategoriasta toiseen ja vaihtaa rahastojaan rajoituksetta milloin tahansa poikkeustilanteita lukuunottamatta.

Multi-Manager-sijoitusmallin edelläkävijöinä olemme vakuuttuneita ettei yksikään henkivakuutusyhtiö ole vertaisemme ja säilyttääksemme etumatkamme, kehitämme jatkuvasti sijoitusten valintaprosessiamme.

Portfolios ja Managers rahastot

Sijoitusten jakauma 28/02/2003

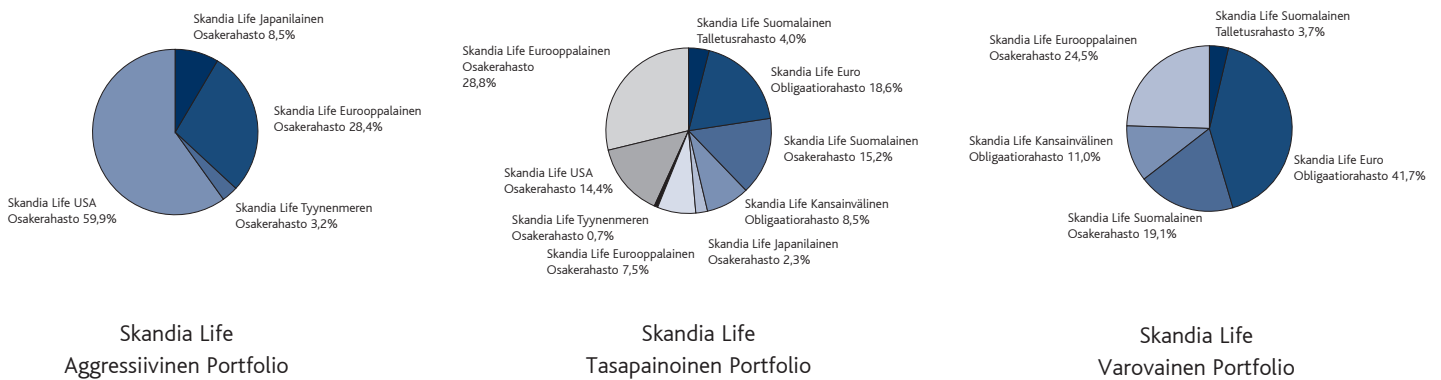
Alla olevat kaaviot esittävät Skandia Life Portfolios ja Managers rahastojen sijoitusten jakaamaa.

Lähde: Skandia Life

Portfolios rahastot

Sijoitusten jakauma rahastoittain 28/02/2003

Lähde: Skandia Life

Rahastokehitys (%)

Portfolios	Myyntihinta	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	Aloituspäivästä	Aloituspäivä	Riskiluokitus
	euroa 3.3.2003	3.2.2003 - 3.3.2003	2.9.2002 - 3.3.2003	1.3.2002 - 3.3.2003	1.3.2000 - 3.3.2003	2.3.1998 - 3.3.2003	lähtien - 3.3.2003		
Skandia Life Aggressiivinen Portfolio	1.749	-2.07	-19.73	-39.63	-53.93	-36.61	3.98	18.10.1995	4
Skandia Life Tasapainoinen Portfolio	2.084	-2.39	-13.28	-28.43	-46.89	-21.39	23.90	18.10.1995	3
Skandia Life Varovainen Portfolio	2.148	-1.51	-6.12	-15.83	-25.52	-7.29	27.71	18.10.1995	2

Managers

Skandia Life Deutsche Global Managed	0.736	-5.28	-22.85	-38.87			-56.24	16.10.2000	4
--------------------------------------	-------	-------	--------	--------	--	--	--------	------------	---

Markets

Skandia Life Euro Obligaatorahasto	2.511	1.05	5.11	7.72	15.71	19.80	49.29	18.10.1995	2
Skandia Life Euro Osakerahasto	0.966	-6.12	-22.72	-43.38	-57.85		-42.57	03.09.1999	3
Skandia Life Eurooppalainen Osakerahasto	0.722	-4.62	-23.27	-39.88			-57.07	16.10.2000	4
Skandia Life Suomalainen Talletusrahasto	1.968	0.15	0.82	1.71	8.01	12.01	17.00	18.10.1995	1
Skandia Life Suomalainen Osakerahasto	1.985	-3.41	-9.94	-27.71	-64.99	-36.44	18.01	18.10.1995	3
Skandia Life Kansainvälinen Osakerahasto	0.695	-0.86	-19.09	-40.55			-58.68	16.10.2000	4
Skandia Life Kansainvälinen Obligaatorahasto	2.327	1.13	-2.19	-6.17	3.06	10.34	38.35	18.10.1995	3
Skandia Life Japanilainen Osakerahasto	1.100	-0.63	-22.37	-29.76	-56.23	-31.55	-34.60	15.04.1997	4
Skandia Life Tyynenmeren Osakerahasto	1.029	-4.19	-18.07	-32.21			-38.82	16.10.2000	4
Skandia Life USA Osakerahasto	0.637	-0.93	-17.59	-41.56			-62.13	16.10.2000	4

Managers & Markets

Korkorahastot

Skandia Life Aktia Likvida	1.907	0.16	0.85	1.65	6.83	10.61	13.38	14.10.1996	1
Skandia Life Gyllenberg European Bond	2.181	0.97	5.16	8.94	18.15	19.64	29.67	24.10.1996	2
Skandia Life Gyllenberg Money Manager	1.897	0.16	0.90	1.77	6.93	10.61	12.78	24.10.1996	1
Skandia Life Ålandsbanken Euro Bond	1.892	0.42	2.38	4.70	12.15		12.49	14.06.1999	1

Osakkeet Aasia lukuunottamatta Japania

Skandia Life Baring Eastern	1.096	-5.19	-20.58	-31.03			-34.84	16.10.2000	5
Skandia Life Fidelity Funds South East Asia	0.833	-4.25	-22.44	-36.89	-53.59	-32.98	-50.48	15.04.1997	4
Skandia Life INVECO PERPETUAL HK & China	0.966	0.31					-3.40	01.10.2002	4

Osakkeet erikoissektorit

Skandia Life Framlington Biotech	0.397	-10.99	-18.65	-52.23			-60.30	03.12.2001	5
Skandia Life Framlington Financial	0.996	-2.92	-20.26	-32.93			-40.78	01.05.2001	5
Skandia Life Framlington Health	2.426	-5.60	-18.81	-45.81	-54.00		45.01	24.03.1999	5
Skandia Life Henderson Ethical	0.923	-3.55	-25.08	-42.92	-61.51		-45.12	24.03.1999	5
Skandia Life INVECO GT Leisure	0.740	-3.65	-17.69	-37.97			-26.00	15.10.2001	5
Skandia Life Schroder Medical Discovery	0.880	-2.44					-12.00	01.10.2002	5

Osakkeet Eurooppa

Skandia Life Baring Europe Select	1.566	-3.27	-15.31	-28.66	-59.06	-25.89	-6.90	15.04.1997	4
Skandia Life Fidelity European	0.974	-4.04					-2.60	01.10.2002	4
Skandia Life Gartmore CS Eurobloc	1.218	-6.38	-23.15	-41.64	-58.10		-27.59	04.01.1999	4
Skandia Life INVECO GT Pan European	0.872	-3.96	-21.58	-42.33	-73.04		-48.16	24.03.1999	4
Skandia Life INVECO GT Pan European Enterprise	0.727	-6.79	-27.66	-43.86	-80.88		-56.78	24.03.1999	4
Skandia Life JPMF Europe Strategic Value	0.743	-4.25	-22.44	-32.39			-25.70	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Euro Markets	1.375	-8.46	-23.01	-37.59	-50.77		-18.25	24.03.1999	4
Skandia Life M&G European Index Tracker	0.925	-5.13					-7.50	01.10.2002	4
Skandia Life Ålandsbanken European Value	0.646	-7.45	-22.26	-34.88			-35.40	01.02.2002	4

Osakkeet Japani

Skandia Life Gartmore Japan Growth	0.560	1.82	-26.22	-34.66			-66.71	16.10.2000	4
Skandia Life Merrill Lynch Japan	0.582	0.34	-18.94	-24.51			-65.40	02.05.2000	4

Osakkeet kehittyvät markkinat

Skandia Life Baring Eastern European	3.168	2.06	-2.25	-8.76	-17.24	42.38	88.35	15.04.1997	5
Skandia Life FIM Russia	3.079	9.07	21.13	8.00			83.06	01.05.2001	5
Skandia Life Gartmore Emerging Markets Opportunities	0.903	-2.80	-16.23	-34.80			-46.31	02.05.2000	5
Skandia Life JPMF Emerging Markets	0.929	-2.31					-7.10	01.10.2002	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Europe	1.310	0.77	-6.09	-13.07			-22.12	16.10.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Markets	0.909	-2.57	-14.97	-34.79	-57.04	-42.29	-45.96	15.04.1997	5

Osakkeet maailma

Skandia Life Baring Global Growth	1.010	-2.23	-17.82	-37.58	-59.54		-39.95	06.05.1998	4
Skandia Life Baring Leading Sectors	0.582	-3.96	-19.05	-43.88			-41.80	15.10.2001	4
Skandia Life Fidelity Managed International	1.329	-1.34	-18.86	-40.99	-61.20		-20.99	06.05.1998	4
Skandia Life Framlington New Leaders	0.530	-3.11	-18.96	-48.09			-47.00	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Global Value Portfolio	0.578	-5.09	-18.01	-40.78			-42.20	15.10.2001	4
Skandia Life Ålandsbanken Global Value	0.786	-2.48	-18.89	-37.67	-59.92		-53.27	14.06.1999	4

Osakkeet Pohjois-Amerikka

Skandia Life Baring American Growth	0.637	-0.47	-15.74	-39.62			-62.13	16.10.2000	4
Skandia Life Fidelity American	0.919	-2.03					-8.10	01.10.2002	4
Skandia Life Framlington Nasdaq	0.322	-0.31	-9.55	-47.13			-80.86	16.10.2000	5
Skandia Life Gartmore American Smaller Companies	0.665	-2.06	-19.30	-38.65			-33.50	15.10.2001	4
Skandia Life JPMF America Equity	1.528	-4.32	-17.36	-41.19	-39.63	-38.34	-9.16	15.04.1997	4

Rahastokehitys (%)

	Myyntihinta euroa 3.3.2003	1 kk 3.2.2003 - 3.3.2003	6 kk 2.9.2002 - 3.3.2003	1 vuosi 1.3.2002 - 3.3.2003	3 vuotta 1.3.2000 - 3.3.2003	5 vuotta 2.3.1998 - 3.3.2003	Aloituspäivästä lähtien - 3.3.2003	Aloituspäivä	Riskiluokitus
Managers & Markets									
Osakkeet Pohjoismaat									
Skandia Life Alfred Berg Norden Aktier	0.935	-3.81					-6.50	01.10.2002	3
Skandia Life Odin Norden	1.295	-5.47	-18.91	-31.34	-31.45	-34.99	-23.01	15.04.1997	3
Osakkeet Suomi									
Skandia Life Evli Select	1.674	-3.46	-10.58	-27.47	-63.65	-11.33	-0.48	24.11.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Finlandia	2.532	-2.65	-6.53	-18.92	-54.61	-6.98	50.54	24.10.1996	3
Skandia Life Pohjola Finland Kasvu	1.088	-4.48	-4.98	-26.54			-35.32	09.03.2001	3
Skandia Life Pohjola Finland Value	1.680	-4.87	-11.25	-11.16			-0.12	01.05.2001	3
Osakkeet teknologia									
Skandia Life Fidelity Funds Technology	0.413	-3.28	-15.89	-45.30			-75.45	02.05.2000	5
Skandia Life Henderson Global Technology	0.834	-1.77	-12.30	-46.78	-84.42		-50.42	24.03.1999	5
Skandia Life JPMF Europe Technology	0.344	-9.23	-28.33	-50.29			-79.55	16.10.2000	5
Yhdistelmärahastot euro									
Skandia Life Gyllenberg European Balanced	1.235	-3.21	-11.91	-24.19	-40.22		-26.58	17.05.1999	3
Skandia Life Gyllenberg International	1.757	-1.46	-11.97	-26.52	-36.52	-20.43	4.46	24.10.1996	4
Skandia Life Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1.029	-6.03	-20.23	-29.76	-45.47		-38.82	14.06.1999	4
Yhdistelmärahastot Suomi									
Skandia Life Conventum Tasapainoinen Rahasto	1.214	-2.96	-6.25	-26.47	-55.61	-31.53	-40.81	03.07.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Optimum	2.449	-1.25	-2.62	-11.84	-36.39	4.52	45.60	18.10.1995	3
Skandia Life Odin Finland	1.104	-4.00	-8.91	-9.80			10.40	15.10.2001	3

Lähde: Skandia Life, kehitys myyntihinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Rahasto-osuuden hinnassa on otettu huomioon Skandia Lifen vuotuinen hallinnointikulu sekä rahastoittain määräytyvät, sisäiset ja ulkoiset rahastojen hallinnointikulut. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen. Rahastojen aikaisempi kehitys ei takaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK

www.skandia-life.fi